Pokušati ću u ovom tekstu malo približiti i stvoriti vam sliku mog pogleda na pojam uzgajivača. Koristiti ću neka imena samo zato da bih neke slike bolje prikazao, u stavarnosti ta imena ne postoje . Prije svega jedna priča , dijelom svima nama poznata i tako bliska a opet, to može samo čovjek .

AZRA

Jednom prije nekog vremena moj susjed Pero dobio je na poklon od svoga kolege na posla kujicu njemačkog ovčara. Mala dlakava loptica crne boje, jedno uho u zraku, jezik do poda, velike oči koje nas sve gledaju i mole da je pomazimo. Super! Pero mi objašnjava:" Znate sused to vam je pravi njemački ovčar, mama joj ni' položila neki ispit u policiji pa ju je prijatelj dobil'. Znate i pes kaj ju je paril je pravi ovčar, mora bit dobra ". Super ! Kujica je rasla i polako je već lajala sa lanca na prolaznike. Kruh razmočen u vodi i koja kost zaostala od ručka, sva je energetski vrijedna hrana koju je susjedova Azra dobila.

Već u starosti nekih četiri mjeseca bilo je jasno svima da Azra zaostaje za tipičnim izgledom njemačkog ovčara ali ne i Peri." Je prava kaj ne sused ". Super ! Tako smo progurali i zimu, došlo je proljeće a za njim i početak ljeta. Azra je doživjela svoje prvo ljeto. Spušteno uho nikada nije ni probalo pratiti ono dignuto a ni visina i izgled pa ni boja baš nisu odgovarale tipičnom opisu

Njemačkog ovčara. Zašto bi svi morali biti savršeni, zašto bi baš svi morali pratiti standard. Možda je to neka posebna linija, tko zna. Uz sva ta razmišljanja Azra se protjerala, prvi puta, i što sad? Ništa, moj Pero sjeo je na traktor, zakopčao koš za prijevoz telića i uputio se u nepoznatom smjeru. Svima nam je bilo jasno gdje je bio kada smo ga vidjeli kako se vrača a u košu velika crna zvijer od psa, sva zapjenjena od vručine i straha. Ni ovo baš ne odgovara standardu ali Peri je to super pas, bar mu uha stoje u zraku, ako ništa drugo.

Perina Azra i zvijer skakali su tjedan dana jedan po drugom, grizli se i grebali i dok jednog dana moj sused Pero nije sav u panici utrčao u moje dvorište zapomažući "Sused, pomozite nekaj se dogodilo Azri, nemreju se ona i pes razdvojiti, dajte leda da mu stavimo na jajca ". Objasnio sam mom Peri postupak i redoslijed parenja, nije mu baš sve bilo jasno

(kaj se to pesu i zašto zaglavi a njemu nemre) međutim bio je sretan jer je od cijele priče shvatio jedino ono da je Azra naparena i da će možda imati štence. Super! Prošlo je četrdesetak dana i Azra je već bila prilično debela, onaj kruh i koja kost tome nisu bili uzrok. Pero je trljao ruke ," biti će štenaca , sve bum prodal' ". I tako jedno jutro vidim ja moga Peru u dvorištu stavlja čamac na krov Kadeta, trpa stvari u njega, više na djecu, psuje ženu. Moj Pero žuri na more, boji se vrućine u podne a i Kadet mu nema klime. Super, a Azra? "Je kaj ja tu mogu , bu se sama zlegla , je kaj bi ja , ja idem na more ". I moj Pero ode. Ostali smo ja i Azra, mi ne moramo ići na more ali zato imamo puno posla pred sobom. Da ne dužim Azra je okotila tri šteneta i to tri kujice, male lijepe dlakave loptice, prekrasno. Psići su rasli i već su otvorili oči, kad jedno jutro galama i vika. Eto moga Pere. "Sused koliko ima štenaca". Prvo je pitanje moga Pere, i odmah tužno lice.

"Je kaj samo kuje, kaj bum s njima ". Pokupio je svoju Azru i štence i otišao.
Tada sam zadnji puta vidio kujice. Moj sused Pero zaključio je da su one financijski neisplative i udavio ih u kanti vode.

POČETAK

Većina vlasnika pasa prilikom nabave svoga kućnog ljubimca nije razmišljala o uzgoju. To je sasvim normalno, nabavili ste psa koji, barem Vi tako mislite, odgovara vašem temperamentu i potrebama. Uspjeli ste zajedno proći prvi dio njegovog života i smatrate to uspjehom. Sretni ste sa njim. U šetnjama Vašim parkom upoznajete nove pse, nove ljude, nove šampione. Šampion! Što to znači? I ja želim imati šampiona, ako već sam nisam bio neki sportski tip, možda, možda je to moj pas. I tako počne priča a dali je to dovoljno da postanete uzgajivač. Mislim da nije, ali smatram da je nekakav početak.

Pretpostavimo da ste prilikom nabave svoga prvog psa uz njega dobili i rodovnik. I to ništa ne znači ali otvorile su se neke nove mogućnosti. Otvarate vrata kinologije, počinjete učiti, počinjete zapažati neke stvari koje do sada niste ni znali da su bitne, što je to "kut", kakva je to "gornja linija" i hrpu nekih nerazumljivih izraza. Sada je vrijeme da se učlanite u neku od kinoloških udruga a preko nje i u Kinološki savez. Učite, slušate iskusnije članove i pratite njihov rad, učite izraze i sada počinjete shvatiti njihovo značenje. Proći će još jedno vrijeme a onda vaš prvi odlazak na izložbu. Strah, nelagoda, trema... Pa moj pas izlazi na izložbu, što hoćeš! Pobjeda, poraz. Poraz ne postoji. Svaki pas koji se pojavi na izložbi pobijedio je. I izlazak na izložbu je pobjeda. Nešto smo naučili. Sada ste iskusniji, shvatili ste da vaš kućni ljubimac i nije baš

najkvalitetniji predstavnik pasmine, no ništa se ne mijenja, Vi ga i dalje volite. Ipak je on vaš prvi pas, vaša maza, nabavljate i drugoga psa, ali sada opreznije, više znate. Pažljivo birate roditelje vašeg šteneta, proučavate njihova porijekla, pretke, vračate se i desetak koljena unatrag, pratite njihove zdravstvene i nasljedne vrijednosti. Čekanje "savršenog" može potrajati, mjesecima i godinama."Savršeni" ne postoji, mi ga činimo savršenim. Konačno i vaš konj za trku! Počinjemo sve iz početka, sada više znamo. Od malena odgajamo štene za šampiona, izložbe, kilometri, izložbe... i tako do besvijesti, nikada

kraj, i ne želite ga. Šampionati se nižu, uspjeh, što dalje? Novo štene, još

bolje od prethodnog, normalno još više znamo. Od vašeg prve šetnje u parku

prošlo je desetak godina. Naučili ste i ne znate koliko, nema pitanja vezanog

uz pasminu koju volite koje ne znate, bolesti, ponašanje, navike, poznajete

svaki dio tijela svojih pasa i znate zašto je takav kakav je. Zreli ste za otvaranje

uzgajačnice. Bravo. Predajete zahtjev za otvaranje uzgajačnice kinološkom

savezu, u zahtjevu je i ime buduće uzgajačnice, vašeg ponosa. Sada

postajete uzgajivač pasa. Ne, to povlači odgovornost i obavezu.

UZGAJIVAČ

Po čemu se razlikujemo od Pere sa početka teksta. Odgovoran uzgajivač

pažljivo bira jedinke sa kojima će krenuti u uzgoj. Pažljivo bira i zbraja njihove

uzgojne kvalitete i vrijednosti, neće dozvoliti parenje psima sa lošim genetskim

predispozicijama, manama, njeguje svoje pse i drži u vrhunskoj kondiciji, hrani

najkvalitetnijom hranom i ponosan je na svoje pse. Za odgovornog uzgajivača

ne postoji subota ili nedjelja, ne postoji godišnji odmori, ne postoje blagdani.

Njegovi psi moraju jesti svaki dan svaki vikend i blagdan. On svaki dan mora

obaviti šetnju svojih pasa, četkanje, čišćenje prostorija u kojima borave psi,

njegu skotnih ženki, štenaca. Kontrolu zdravlja svih pasa i po potrebi odlazak

veterinaru. I kada se on odmara? Odmara se dok šeće sa svojim psima, dok

ih češlja, čisti, dok njeguje skotnu ženku i mazi štence. Uzgajivač je uzgajivač

zato što to voli i želi raditi, zato što osjeća da može nešto dobro napraviti za

pasminu koju uzgaja i kinologiju i ponosan je na ime svoje uzgajačnice koje se

nalazi kraj imena njegova šteneta na rodovniku. Odgovoran uzgajivač pari

jedinke isključivo radi sebe i daljnjeg razvoja pasmine a ne radi prodaje.

Odgovoran je i nikada neće iz uzgajačnice prodati psa koji nije zdrav a ukoliko

mu je štene bolesno liječiti će ga i njegovati do izlječenja. Nove vlasnike pasa

uputiti će u pravilan odgoj i njegu psa, i nadalje brinuti i pomagati savjetima

novim vlasnicima tokom života psa. Paziti će kome prodaje psa i u kakve

uvjete. Pridržavati se pravilnika kojega je propisala njegova kinološka kuća i

pomagati u razvoju kinologije u području gdje živi pa i dalje. Predstavljati

ponosno svoju zemlju i ljude izvan i unutar njezinih granica. Školovati nove

uzgajivače. I koliko onda traje jedan dan uzgajivača? Pitati ćete Vi. Ako

izuzmemo 24 sata stalnog nadzora (što znači da spavate jednim okom i uhom,

spremni ste u svakom trenu pružiti pomoć vašim psima, bez obzira na doba

noći ili dana, kiše ili snijega). Jedan pas srednje duge dlake treba dnevno oko

pola sata za održavanje i iščešljavanje dlake, nekih pola sata za njegu očiju,

nabora na glavi i njegu ušiju, jedan i pol sat minimalno, duže šetnje i dva puta

dnevno po 15 minuta kraće šetnje, njegu noktiju po potrebi. I ako imate samo

šest pasa u uzgajačnici (a ja mislim da je to granična količina o kojoj se možete

kvalitetno brinuti sami) računajte koliko traje dan, a gdje je hranjenje, čišćenje

prostorija, štenci, izložbe, parenja i vjerojatno sam još nešto zaboravio.

Pero je susjed sa početka priče i nikada neće shvatiti zašto mi to sve tako

radimo, njemu je sve to besmisleno i smiješno,

a moja obitelj i ja živimo za naše pse i našu uzgajačnicu